

GYŐRI LAPOK.

Társadalmi, közművelődési és ismeretterjesztő közlöny.

Megjelenik hetenként kétszer u. m. szerdán és szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	SZERKESZTŐSÉGI IRODA:	HIRDETÉSEK DÍJA:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre . . . 6 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Félévre . . . 3 " — " Egy óra . . . — " 60 " Egyes szám ára 8 kr.	apáczá-utca 22. sz. A lap szellemi részét illető küldemények egyenesen a szerkesztő nevére és lakására czímzendők. Kéziratok nem adatnak vissza.	Egész oldal . 16 frt — kr. Nyolczad old. 2 frt — kr Fél oldal . . 8 " — " Tizenhatodold. 1 " — " Negyed old. . 4 " — " Hirdetés bélyegdíja 30 " Többszöri hirdetésnél tetemes árengedmény. A nyílt tér soronként 15 kr-ával számíttatik.

Az új eszmék szerepe a társadalomban.

A korszellem nem nyugszik soha. Az az erő, mely a szervi fejlődést intézi, egyenlőn működik úgy az anyagi, mint a szellemi világban. Valamint nem lehet őt megakadályozni abban, hogy a növényi és állati testek fejlődését s növekedését fokoztatva előbbre mozdítsa, sőt időnként újabb s tökélyesb fajokat teremtsen; úgy nem lehet akadályozni a szellemi élet fejlesztésében sem; nem lehet akadályozni, hogy az emberi ismeret s felvilágosodás gyarapítására új eszméket ne teremtsen s új kincseket ne aknázzon fel a mindenség eddig ismeretlen mélységeiből s az emberi nemet ne vigye fokoztatva egy-egy lépéssel a tökélyesüléshez közelebb.

A korszellem ezen új alkotási törekvéséből önként következik, hogy a világon semmi, még az eszmék és ismeretek sem állandók; meg van mindegyiknek életideje határozva, mely lejár s lejártához közeledve, az eszme úgy, mint az anyag, megvénuül, korhadta válik. A korhadás pedig egy jelentőségű az enyészettel. A megvénuült, korhadásnak indult anyag vagy eszme végre teljesen felbomlik s elenyészik. Az anyagi életben azonban minden élő test, mielőtt enyészetnek indulna, új sarjait hajt, s mintegy azért korhad el, hogy az új sarjnak helyet engedjen. — Így kell ennek lenni a szellemi életben is; minden eszme új eszmét szül s miután ezt elszülte, túlhaladottá, korhadta válik s végre elenyészik a feledtség homályában. Így kell következésképp a társadalomnak is koronként az eszmék által, melyek lelkét képezik, újja születni. Ha nem bír új eszméket szülni s azok által megifjodni: akkor tovább halad a korhadás útján a végső felbomlás felé.

Új eszmék, új irányelvek keletkezése ezek szerint mindig a társadalom életképességének, megifjodására alkalmas voltának jelei, de egyszerűségi természetű életszükségletei is; frissítő tápanyagok a társadalom életterjedésének, melyet itt a korszellem képvisel, következményei. A természet rendelése az, hogy koronként új eszmék szülessenek a társadalomban s a természet rendelése, hogy ezen eszmék, elvek s ismeretek ne legyenek állandók, hanem időnként elkorhadjanak s ismét újjávalóssá válnak, kivéve az örök és alap igazságokat, melyek amazoknak mintegy szülő anyjai.

De ha mindez a természet rendelése, s az ő előintézkedése folytán történik: akkor a társadalomban folytonos előhaladást s ennek megfelelő élénk tevékenységet kellene észlelnünk: mégis, ezzel ellenkezőleg, a társadalmi életben gyakran megállapodást, sőt hátra haladást tapasztalunk.

A természet működése azonban gyakran meghiusul épen azon testek hibája miatt, melyekre hatni ügyekszik. Így a társadalmi hátramaradás is, nem a természet vagy korszellem mulasztásán, hanem magának a társadalomnak hibáján alapszik és pedig leginkább két okból.

A társadalmi hátramaradásnak első oka ugyanis a társadalom képtelensége új eszmék

megfogalmazására. Majd minden társadalomban vannak egyének kik minden újításnak, új eszmének elvből ellenségei, ezek azonban önzők vagy lelki vakok; ha nem képeznek többséget a társadalomban, nem képesek nagy bajt előidézni, mert ellensúlyozhatók, vagy kiirthatók. Sokkal nagyobb baj, ha a társadalom tespedéshez van szokva, nem bírja az új eszmék útját követni, nem bír a régi kerékvágásból kilépni s elhagyja maga felett a korszellemet haladni. Ezen társadalmi hibához vagy fogyatkozáshoz tartozik az is, ha a társadalom lelki szegény, nem bír magától új eszméket szülni, nincsenek oly kiválóbb tagjai, kik képesek lennének az elavult elvek helyett újakat teremteni s a társadalmat újabb s újabb utakra vezetni.

Ezek igen végzetes jelek, mert az előhaladt korhadásnak s a leendő felbomlásnak csaknem biztos előjelei.

Második oka a társadalmi hátrahaladásnak, a társadalom által be vett, jól lehet új, eszmék minőségében rejlik. Valamint az élő testekre nézve sem mindegy, hogy minő tápszerrel élnek, egyik állatfaj szokott tápszere például méreg lehet egy más állatfajra nézve — úgy a társadalmak életére is gyakran ugyan azon eszmék különféle hatást gyakorolnak. Átaljában azt lehet mondani, hogy csak olyan új eszmék képesek a társadalom haladását előmozdítani, melyek igaz elven alapulnak; de ettől eltekintve, tény az is, hogy amely eszme egyik társadalomra nézve üdvös s azt a valódi haladás útjára vezérli: a másikra nézve káros, sőt tévútra bolondítja.

A hátrahaladás ezen oka is felette veszélyes, mert a társadalom éretlenségének, lelki szegénységének jele s a társadalom süllyedésének biztos előidézője szokott lenni.

Társadalmi életünkben e veszélyes hibák mindegyike feltalálható. Isten őrizzen, hogy következményeik nálunk is beálljanak! Nagyon sietnünk kell, hogy — ha még nem késő, tőlük minél előbb meneküljünk!

A közhasznú ismeretek köréből.

A Föld képződése.

(Folytatás és vége.)

Laplace vélekedése szerint tehát hajdan az egész bolygó rendszer része lett volna a Napnak, valamint Földünk is kihülése és megszilárdulása előtt magába foglalta a Holdat.

El kell ismerni, hogy ezen hypothesis legegyszerűbb mindazok közt, a melyek a Föld keletkezésére nézve eddig felállítva lettek s minden másnál jobban kimagyarázza a bolygóknak nyugatról kelet felé irányuló keringő mozgását; látszólag meglepően összevág a Föld későbbi történetének némely oly tényeivel, melyeket a geologia tanít; végre a Saturnust még most is övedző csudálatos gyűrűk is nagy valószínűséget kölcsönöznek ezen elméletnek.

Plateau, belga tudós által feltalált mód szerint ezen elméletet érzékileg is láthatóvá lehet tenni. Csekély mennyiségű olajat víz és borszeszből álló vegyületben sebes forgó mozgásba lehet hozni. Ha az olajgömb forgása eléggé gyors már, úgy látszik,

hogy tengelye körül, vagy sarkainál lelapul s legnagyobb kerülete, vagy egyenlítőjénél kidomborodik, azután gyűrűszerű kidudorodást, végre pedig igazi gyűrűket képez, melyek nagy hirtelen apró golyócskákká sűrűdnek, saját forgó mozgást kezdenek és a központi gömb körül is keringenek.

Laplace itt előadott elméletéhez folytatásul egy másik hypothesis csatlakozik, mely a bolygók, nevezetesen pedig Földünk szilárd kérgének képződését magyarázza. E szerint a gömbbő sűrűdött gáz, részecskéi fokozatos kihülése következtén cseppfolyóssá lett, majd pedig még sűrűbb izzó láva tengeré változott. Tömérdek évszázadok múltán ez a látványosság annyira lehűlt, hogy felületén, különösen a sarkok tájékán, hol a hőmérsék legcsekélyebb volt s a melyet most jéghegyek borítanak, salakhoz hasonló vékony kéreg képződhetett, minő salakréteget olvadt érczek felületén keletkezni látunk. Így egymás után több-több salakrög támadt, melyek a láva felszínén uszva, mind nagyobb és nagyobb területet foglaltak el, végre egymással egyesülve s összeforrva, az egész Föld felszínét vékony szilárd borítékkal vonták be, melyet a belsejében forrongó láva át-át tört, de az így képződött nyílások ismét összeforrtak. E közben a borék alatt több és több salakréteg képződött, melyek megkeményedve a föld szilárd kérgét mind vastagabbá tették s valószínűleg maig is vastagítják.

Az eredetileg ritka gáznemű anyagnak, melyből Földünk teste származott, ezen szilárd kéreggé tömörülését csak úgy tudjuk kellőleg megérteni, ha tekintetbe vesszük azon roppant hosszú időt, a mely alatt az izzó gáztömeg lehülése végbe ment. Tekintve, hogy Földünk eredetileg a Nap tömegétől szakadt el, fel kell tennünk, hogy kezdetben, azaz míg gáznemű állapotában, a Nap most is megmérhetetlen magas fokú hőmérsékletével bírt. Feltéve, hogy ez a hőmérséklet nem volt magasabb 2000 foknál: addig, míg a föld felszíne ezen 2000 fokról csak 200 fokig is lehűlt, Helmholtz számítása szerint legalább 350 millió évekkel kellett letelnie, azóta is pedig, hogy 200 fokról mostani hőmérsékére alászállt Földünk szilárd kérgé, szintén lefolyhatott néhány millió évecske. Így felfogható, hogy ennyi, alig elképzelhető hosszúságu idő alatt az izzó légtömeg részint lehülés, részint egyéb természetani okok közrehatása folytán kötötté szilárdulhatott.

Önként érthetőleg a Föld felszínén képződött boríték a Nap tömegétől elvált anyagnak csak azon részét burkolta be, mely nagyobb sűrűségénél fogva a Föld központja felé tömörült. A képződött borítékon kívül még tömérdek légnemű anyag maradt szabadon, mely még mindig telítve volt fém elemekkel s víz gőzzel. A mint azonban ezen légréteg is jobban hűlni kezdett, először is a fémrészek ülepedtek le a Föld öskérgére s annak vastagságát kívülről növelték; majd midőn a külső légréteg mintegy 100 foknyira lehűlt, a vizgőzök verődtek össze roppant felhőkké s az ezekből szakadatlanul hulló eső, az egész szilárd kérget vízborítékkal vonta be. A vízben feloldva volt számos anyagok leülepedése által ismét új rétegek keletkeztek a Föld öskérge felett s a víz hullámzásai, áramlatai s a viharok ezen ülledekből képezték idővel a száraz földeket. A mint végre a Föld külrétege s légköre 50 foknál alantabb hőmérsékűvé lett, megkezdődhetett az élet is a vizekben s kiemelkedő szárazza-

kon: alantas tökélyű állati s növényi szervezetek keletkeztek, melyek maradványai az ősz üledéki rétegekben most is találhatóak.

Ezen általánosan elfogadott, noha csak hypothetikus elmélet szerint a földkéreg képződése még most sem végződött be. A közönséges feltevés szerint a föld-gömb felszíne alatt 35—40, vagy legfeljebb 50 kilométernyire befelé a Föld melege most is elég erős arra, hogy a gránitot megolvassza. A Föld belseje e szerint most is hig láva s mivel ezen hig tömeg átmérője 250-szer múlja fölül a szilárd kéreg vastagságát: ebből látható, hogy ezen kemény burkolat a Föld nagyságához aránylag sokkal vékonyabb, mint a tojásbél a tojásához aránylag.

Az itt elmondott nézetek úgy a földgömb keletkezését, mint szilárd kéreg képződését illetőleg csak hypothetikusak, melyek tehát még nincsenek minden tekintetben megállapítva, sőt némely részben, alaposnak látszó ellenvetések hozhatók fel ellenük. Így azon feltevés ellen, hogy a Föld a Nap tömegéből szakadt volna ki, igen nyomatékos ellenérv az, hogy színképi elemzések szerint a Nap tömegének alkotórészei közt sok oly elem hiányzik, mely a Földön bőven létezik, u. m. nitrogén, oxigén, szén, kén, bróm, chlor, jód, silícium, ón, kénese, ezüst, arany; ellenben a Nap alkotó részei közt van egy elem az u. n. hélium, mely a Földön nem található.

Hasonlóképp a földkéreg képződésére s vastagságára vonatkozólag is több ellennézetek hoztak fel, nevezetesen azon feltevést, hogy a Föld belseje teljesen hig lenne, s hogy az ugynevezett központi tűz léteznék, Hopkins és Sartorius a tűzhányó hegyek körül tett kutatásai alapján elvetik s azt állítják, hogy központi tűz teljességgel nem létezik, hanem vannak a Föld különböző részeiben, nem messze a felszíntől egyes elszórt, izzó anyagokból álló tengerek, melyeket hatalmas sziklagátok választanak el egymástól.

Bővebb kutatások valószínűleg kifogják egyeztetni az eltérő nézeteket, addig is a fentebb közölteteket úgy tekinthetjük, mint az időszerűt legvalószínűbbeket s legelfogadottabbakat.

(Reclus után.) K.

Nők a tanítópályán.

„Nők számára nem sok rózsza terem a tanítópályán.“ E szavakkal fejeztük be utóbbi cikkünk egyikét, mely kitérre az okkal még adósak vagyunk. Most ez adósságot leróni szándékozván, néz-

jük először, mit lehet a tanítónőknek e pályán való alkalmazásuk ellen felhozni.

Mindenek előtt attól lehet tartani, hogy a nő fizikai ereje nem lesz elégséges hosszas, sikeres működés elérésére. Már a pályára való előkészítés ideje alatt is azt vesszük észre, hogy egyik másik gyengébb testalkatu leánya majdnem összeroskad a különféle tanulmányok sulya alatt; mi lesz még az ilyenekből, ha 80—90 virgoncz fiu vagy leány közé állítják őket, hogy im ezeket neveljék, oktassák. E roppant munka a mindenesetre keményebb férfierőt is úgy meghurcolja, hogy az illetőnek mellbördái is megsínylik, hát még a nő, kit ily kemény munkához szükséges organismussal a természet sem áldott meg? Valóban csodálkozunk kell, hogy találkoznak nők, kik a nagy munkától vissza nem riadva, e nehéz pályára szánják erejüket; s már e körülmény is tiszteletre ragadja az elfogulatlanul ítélő embert a nőnem szívóssággal párosult, ebben is nyilvánuló szilárd, törhetlen akaratát iránt.

Igaz ugyan, legalább feltehető, hogy leányaink ébersége, szívőknek fogékonysága, gyermekekhez való simulása s velük született bizonyos természetes nyájossággal összekötött tapintata meg annyi szép tulajdonok, melyek segítségével a pálya utjába gördülő nehézségek legtöbbikét legyőzni lehet; de mennyi szikla, mennyi legyőzhetetlen akadály áll még itt utban? Általában a nőnem nagyobb részét felületességgel, hiúság és ingerlékenységgel vádolják. Mi — tisztelet, becsület a nagyon csekély kivételeknek — közvetlen szemlélet útján azon tapasztalatra jutottunk, hogy elvont gondolkodás s az exakt tudományok iránt a nők kevés hajlammal bírnak; e tekintetben a felületességet tagadni nem lehet. A hiúság és ingerlékenység talán a gyengébb testalkatban s szervezetben leli alapját, okát. Ha már most ily tulajdonokkal bíró tanítónő utjába fognak állani a hivatásnak ezer és ezer viszontagságai, milyenek a gyermekek rakoncátlansága, a szülők háladatlansága s az előljárók közömbössége, ha öröm helyett üröm, jó aratás helyett kópárság s az elégtelenség fájó érzete fogja megkeseríteni az életet: nem fog-e itt az eltévesztett életnél százszorosan mint torzkép a tanítónő lelki szemei elé állni s gyengéd szívét ezerszeres bánattal ostromolni?

De ez még mind hagyján; hát ha a leány a pálya terhes utjára lépett, éveken át törte-marta fejét, hogy szakmivetsége által a szolgaság jármától, a porban hurcoltatástól mentve legyen, mond-

juk, ha sok küzdelem után tanképesített s mindamelllett állomást sem nyer, amint ez napjainkban már is észlelhető, mittevé legyen akkor? Mert — mi tagadás benne — a községek még mindig ingadoznak a tanítónők alkalmazása kérdésében.

Megmondjuk az okot is miért ingadoznak.

Először is azt állítják, mit Clara Crou már régen mondott: hogy „a legszellemesebb nő is csak egy igen középszerű férfit is alig képes pótolni.“ Azután meg attól tartanak, hogy a tanítónő férjhez megy, mely esetben vége az illúsióknak, vége az iskola érdekeinek; mert — ha otthon a tanítónőnek saját csecsemője sipog, ha a háztartás körüli gondok az iskolai nevelés-oktatás gondjai közé merülnek: akkor az idegen gyermekekkel való foglalkozás igen prózáivá és az iskolának rendben való tartása kissé közömbössé válik.

Jaj de ne menjenek a tanítónők férjhez, terjesztük ki reájuk is a cölöbatust! Tagadhatlan, hogy ily gyökeres reform, ily lényeges átalakítás, ily merész gondolat megtestesítése tönkre silányítaná a községek okoskodását; de a nő hivatása első sorban is: a szeretet és szelidség, a jóság és irgalom érezeit a földön ápolni, neki kell az alapított családi kör védangyalának lenni, ő lehet csak az erény s erkölcsiség apostola, s mindennek, mi szép, mi magasztos, dicső és nemes, mi fogalmaink szerint öszszegét képezi az erénynek, terjesztője ápolója s nem-tője. E magasztos hivatást csak mint feleség, anya és gazdaasszony töltheti be igazán. Némely község még azt is mérlegbe veti, hogy a női befolyás a gyermek jellemképzésére sem lehet üdvözítő. Így a tanítónők alkalmazása ellen háromszoros okot szoktak felhozni.

Megvalljuk őszintén, hogy az okok közé sok előítéletet is vegyitene, mely előítéleteket kiirtani a nőnemnek legszentebb feladata leendő; de viszont azt is el kell ismernünk, hogy a mondottakban sok a való.

De most meg azt kérdezhették tőlünk, mi indított bennünket mindennek elmondására? Ennek több oka van.

Először figyelmeztetni akartuk a szülőket vagy csupán a nyájakat, hogy ne pattogjanak, lármázzanak, ha a helybeli állami tanítónőképzésbe egyik-másik silány testalkatu leányt be nem vesznek. Az intézet élén álló derék, és a haza, valamint a társadalom javát szíven hordozó tanártestület legjobban tudja, mely leányvállak bírják el a reájuk váró nagy terhet és melyek nem.

Másodszor jól megfontolják leányaink, mielőtt e

TÁRCZA.

1849. október 6-án.

I.

Mielőtt az orosz hadak a lenyűgözött országból kitakarodtak, Paskevics herceg tábornagy Ferencz József császárhoz egy levelet intézett, melyben a fogoly magyar tisztek számára tőle kegyelmet kért, — „ezen kérelmének teljesítése — ugymond — lesz legbecsesebb jutalma az osztrák dynasztia érdekében tett szolgálatának.“

A császár erre azt válaszolá, hogy, ha saját szíve sugallatát követhetné, fátyolt vetne a multakra, s csak arra fordítaná törekvését, hogy a szerencsétlen ország sebeit orvosolja: — de a többi népei iránti kötelességei nem tőrnek, hogy boszulatlan hagyja a magyar felkelést; „s nem szabad — mond — felednem, hogy szent kötelességeim vannak betölten-dők más népeim iránt, s hogy birodalmam közjáva kötelemeket rak reám, melyeket nem lehet szem elől tévesztem.“

* * *

Azon időtájban, midőn a két császár szövetséges hadai Magyarországra törtek, Laibachból, Olmützbe vitetett a nemzeti vértanuk hosszu sorát megnyitó gróf Batthyányi Lajos, az első független felelős magyar miniszterium elnökének perével megbízott hadi törvényszék, és a pernek minél előbbi bevégezésére utasított, — e hadi törvényszék nem találta gróf Batthyányit terhelve, s csak is azon okból, mivel

tudatott, hogy őt egyáltalán bűnheszteni kívánják, néhány évi börtönrre ítélte el.

Herceg Schwarzenberg Felix bécsi elnökminiszter ez ítéletet azon nyilatkozattal küldé vissza, hogy miután a törvényszék őt sulyosabban terhelve nem találta, az udvar őt börtönnel sem kívánja büntetni. Magas helyzetében, melyet mint Magyarország elnökminisztere foglalt el, ha nem igazolta volna magát az ellene felhozott sulyos vádak ellen, büntetése egyedül halál lehetett volna; — miután a törvényszék őt erre méltónak nem találta, a börtönbüntetésnek sem lehet helye, — a felmentésnek azonban — folytatja nyilatkozatában Schwarzenberg — egészen a kegyelem színét kellend viselnie; — meghagyja ennél fogva a hadi törvényszéknek, itélné őt halálra, — de mint hasonló esetekben történni szokott, az enyhítő körülmények tekintetéből, ajánlaná őt a császár kegyelmére.

Ez olmützi első ítélet óta gróf Batthyányi sem ott, sem fogsága új helyén Pesten az ugynevezett újpületben nem háborgattatott többé a törvényszék vizsgálatai által, sőt egyebek között naponta hosszabb időre tanuk nélkül is láthatta nejét s gyermekeit, ezen s más apró kedvezések őt s környezetét azon kecsesgató reménybe ringatták, hogy Komárom meghódolása után teljesen szabad lábra fog tétetni.

Komárom 1849. október 3-án nyitotta meg kapuit az osztrák hadaknak, október 4-én gróf Batthyányi családja hosszasan időzött nem is sejtve a borzasztó jövődőt. — Másnap reggel a törv. porkolább a foglyot s börtönét nagy szigorral megmotozván, ennek megtörténtével a hadi törvényszék

elő vezették, hol előtte a következő ítélet olvas-tatott fel:

„Gróf Batthyányi Lajos pozsonyi születésű negyven éves, katolikus, nős, részint bevallotta, részint reá törvényesen bebizonyult, hogy előbbi magyar elnökminiszteri minőségében oly határozatokat alkotott, hajtott végre, vagy engedett végrehajtatni, melyek által Magyarországnak a márcziusi törvényekben engedett igazgatási határai átlépettek, Magyarország és a császári királyi örökös tartományok közt a pragmatica sanctio által megállapított törvényes kapocs megtárggittatott, s a status alkotmány erőszakos felforgatására vezető veszelelyek idéztettek elő; — nemkülönben azzal, hogy miniszteri hivatalának mult évi október 3-án történt letétele után a felkelők sorába állás, a fegyveres ellenszegülésre nyilvános felhívás, és az ő felségétől feloszlott országgyűlésbe ismét belépte által a forradalmi pártot erősítette és támogatta: — felség-sértés miatt a status kinstár kártalanítására fordítandó összes vagyona elvesztésével kötél általi halálra ítéltetett, — mely ítélet megerősítés, és kihirdetés után rajta október 6-án reggeli 7 órakor végrehajtatik.“

A törvényszék elől a siralomházba vezettetvén mindenek előtt nejjét s gyermekeit kívánta látni, hogy tőlük bucsuzhassék, őket megáldhassa. Megtagadtatott. A grófné vévén a szörnyű hirt, a fogházba sietett, — de a börtön ajtaja nem nyílt meg előtte. — A távol levő Haynau helyettesénél Kempen tábornoknál, vagy Lichtenstein altábornagnál is zárt ajtókra talált. — Írásban folyamodott, — mind hasztalan és némely befolyásosak közbenjárása

pályára szánják életüket, nevezetesen vessenek számot önmagukkal, s kérdezzék meg önmagukat, tudnak-e tűrni és dolgozni, mert a tanítói pályán egy általán nem sok rózsza terem.

Harmadszor be akartuk bizonyítani, hogy nők számára más munkakörrel a kormányknak elengedhetetlen kötelessége mielőbb gondoskodni; mert már is százakra megy azon tanképesített tanítónők száma, kik állomás nélkül tengetik életüket.

Justicia.

Győr vármegye törvényhatósági bizottságának Győrött 1879. évi szept. hó 3-4 napján tartott rendkívüli közgyűlésének jegyzőkönyvi kivonata.

415. sz. Beható tanácskozás után határozott, hogy gróf Szapáry István kormánybiztos ur ő mltga által megküldött s közszemlére kitett terv kiindulási alapul vétetvén, az következő módosításokkal mielőbb létesítendő.

a) A Rába medrén Győrtől Marczaltheőig a Rábaszabályozó társulat mérnöki kara által készített fő tervbe felvett összes átvágások kiépíttessék, megjegyeztetvén, hogy a XC. számú átvágástól lefelé a Rábaszabályozó társulat választmánya által tanulmányozás végett kijelölt bodonhelyi átvágás a mennyiben helyi akadályok nélkül létesíthető, kiépítendő; Marczaltheőn felül kiásandók mind azon átvágások, melyek az általuk megszüntetendő kanyarhoz úgy állanak, min: 1:2 höz, vagy partszaggatás meggátálása végett szükségesek, s a melyek anyag tartalma a töltésekhez czélszerűen felhasználható, végül jégtorlások elmellőzése végett a IX. és X. számú átvágások; — a XXVII. számú átvágás létesítetvén, a kis Rába toroknál lévő bebocsátó zsilip a malomtulajdonosok költségén átalakíttassék; — a Rába balparti töltés a 661-től — 694. szelvényig az átvágásokkal párhuzamosan vezetessék; — az LXVII. számú átvágás balpartjára tervezett töltés elhagyatván, e helyett a jelenlegi szt.-andrás-marczaltheői töltés használandó fel; — az árpási hid a hivatkozott főterv szerint megigazíttassék, s a marczaltheő-szanyi ut a LXVII. számú átvágással rendeztessék.

b) A Rábeza Győrtől — Beósárányig a Rábaszabályozó társulat főtervének méretei szerint szabályoztassék, elhagyatván azonban a Rábeza árcsapó csatorna.

c) A dunai körtöltés kiépíttessék azon módosítással, hogy a Duna töltése a Rábeza töltésével a

Győr-Szigeten felül jelenleg létező keresztöltés helyén köttetvén össze, az ezen alul tervezett vonal elhagyandó, egyébként pedig e körtöltés a mennyiben helyi körülmények nem akadályozzák, s az eredetileg tervezett vonalnál tetemesen több költséget nem igényel a 317-től 336. szelvényig lehetőleg a Duna mellett a 188-tól 226. szelvényig és 288-tól 317. szelvényig pedig az öttévénszigeti közlekedési utakon vezetessék.

d) A dunai körtöltés biztosítása s a Duna árjának elvezetése végett a Rábaszabályozó társulat főtervébe felvett Duna árcsapó csatorna létesíttessék.

e) A Hanyáson átvezető Fertő csatorna Beósáránytól a Fertőig a többször hivatkozott főterv méretei szerint kiásandó.

f) A Répeze-Hövejtől Répeze-Szemeréig a Rábaszabályozó társulat választmánya által elfogadott terv szerint szabályoztassék.

g) A Marczal végszakasza és beömlése a főterv szerint kiépíttessék.

h) A belvizek levezetése végett, minthogy általuk leginkább a folyamrendszer alsó szakasza sújtatik, honnan azok további természetes lefolyást nem találhatnak, egyelőre a győri vizszerkezet, valamint a jend és lóréti vizszerkezet építendő ki, egyéb belvizek részére pedig az 1871. évi XXXIX. t. cz. 23. §-ban biztosított lefolyás engedendő.

Ámbár a beterjesztett felszólamlásokban különösen a Fertő érdekeltiséget illetőleg több oly nehézmény és kívánalom talált kifejezésre, mely általánosságban és elvileg a méltányossághoz képest alaposnak elismerendő, de minthogy a jelenleg elfogadott terv csak a legszükségesebb munkálatokra szorítkozhatik, anélkül azonban, hogy egy nagyobb, esetleg a Rábaszabályozó társulat főtervének, mely egyébiránt közszemlére kitéve nem lévén ez alkalommal elbírálás alá nem jöhetett, idővel leendő létesítése ez által kizárhatók, azok egyelőre jelen tervetbe fel nem vétethetnek.

Miről a kir. közmunka és közlekedési miniszteriumhoz jelen határozat s a vonatkozó ügyiratok felterjesztése mellett jelentés teendő, mely alkalommal ugyan ezen kir. miniszterium felkérendő, hogy Mosony és Pozsony vármegyék közönségét a Rábaszabályozó társulat műveinek biztosítása szempontjából Duna jobbparti töltéseiknek jó karban fenn-tartására országhatóságilag kötelezni méltóztassék. Jegyzette: Szalacsy tiszt. fjegező.

Meghívás.

A győri színpártoló-egylet folyó évi szeptember hó 14-én egybehívott, de a tagok csekély számmal történt megjelenése miatt elhalasztott

rendkívüli közgyűlése

f. évi szeptember hó 22-én délután 3 órakor a megyeház kisteremében fog megtartatni, melyre az egylet részvényes tagjai ezennel meghívottnak.

Tárgyak:

1. Elnöki jelentés.
2. A belügyminiszteriumtól visszaérkezett alapszabályok módosítása.
3. A visszalépett tisztviselők helyeinek választás utján betöltése.
4. Egyéb indítványok.

Győr, 1879. szeptember 14.

Mersich József,
titkár.

Br. Schmerzing Tádé,
elnök.

Napi hírek.

— A győri színpártoló-egylet igazgatása alatt álló színtársulat előadásai sorozatát, Beödy Gábor művezetése mellett f. évi október hó elején megkezdendi. Az egylet mindent elkövetett, hogy Győr város művelt közönsége igényeinek megfelelő jó színtársulatot állítson össze. A színtársulat következő tagokból álland. Hölgyek: Adami Piroska, szende szerepekre. Beödyne Amália, hősnő és társalgó. Berkiné Teréz, drámai, vigjátéki anya és hősnő. Dezsériné Irma, segédszínésznő és kardalnoknő. Erdődi Vilma, segédszínésznő és kardalnoknő. Follinusné Csizgaházy Etelka, drámai szerelmes és hősnő. Gerő Lina, szende és társalgó. Győrfi Vilma, segédszínésznő. Kissné Árpási Katicza, operette-, vigjáték-, vígdalmu- és népszínmű-énekesnő. Kocsis Irma, coloratur-énekesnő. Kohn Fanni, kardalnoknő. Mártonfiné Pósfai Ella, segédénekesnő. Mikeiné Tini, segédszínésznő és kardalnoknő. Oláhne Takács Henriette, vig szerepkörre. Takács Lina, segédszínésznő és kardalnoknő. Várai Mariska, operette- és opera-alt-énekesnő. Férfiak: Beödy Gábor, jellem. Berki Ferencz, jellem, cselszövő. Beczkői József, másod-szerelmes. Boros Lajos, apa, operette buffo. Boros Pál, kardalnok. Dezséri Gyula, operette-énekes, komikus. Érczi Ferencz, tenor. Follinus Aurél, társalgó, komikus. Győri Mátyás, kardalnok. Kiss Ferkó, népszínmű- és operette-énekes. Liptay Lajos, segédszínész és kardalnok. Mártonfi Pál, kardalnok. Mikei Lajos, tenor-buffo, komikus.

végre mégis kieszközlé, hogy férjét néhány percze több katonatiszt jelenlétében láthassa, de gyermekeit atyjuk végáldásának elfogadására hozzá vinnie nem engedtetett meg.

Keresztényi kötelességeit egy francia pappal, ki gróf Károlyi István házában volt, elvégezvén, 1849. október 5-én esti 9 órakor nejéhez levelet irt, — azután ágyába feküdt. — A porkolábtól már a szoba változtatásánál kikérte a mindég magával hordott löszörrel töltött fejkendőjét, melyen aludni szokott.

Az örök egész éjen át a szobában ágyához közel álltak, — október 6-án reggel a gróf még mély álomban látszék merülve. A porkoláb ébreszteni ment őt. Egyik kezével a takarót szorosan fejére húzva találta őt, s midőn a takarót fellebbenté eszméletlenül látá őt feküdni megaludt vérében, — másik kezében egy rövidke tört tartott. — Az orvosi vizsgálat kimutató, hogy egy szurás a nyakán oly mély volt, mint csak a tör keresztvasa engedé, de üteret szintugy nem talált, mint egy másik a karján, s egy harmadik, mely szive mellé furdótt. A hozzá közel álló örök egész éjenát a fájdalomnak egy rázkódását, egy nyöszörgését sem látták, sem hallák e szörnyű műtét alatt a vas akaratú férfin.

Orvosi szerek visszahozák eszméletét, — de a kivégeztetést tántogó nyaksebe miatt meg kellett változtatni.

A segélyre hívott orvosok egyike, egy nagy hírű egyetemi tanár kijelenté, hogy a kivégeztetést a sebek miatt végrehajtani nem lehet, de nem is szükséges, mert a beteg életerejé a nagy vérvesztés miatt kimerült, s néhány óra mulva magától

kialszik. — Egy katona orvos utasítást vett, hogy izgató szerekkel hosszabbítsa meg a kialvó életet.

Öt óra után a vesztőhelyre vezetettet, — a katona orvost, ki őt bágyadtságában támogatni akará, elutasította; az őt kísérő francia papra támaszkodva, egy granátos osztálytól képezett kísérettel jelent meg a téren, — járása bágyadtsága daczára is szilárd vala. A tömegben keresztül haladva, mely őt hódoló üdvözléssel fogadá, vizsga szemekkel kerese ismerősöket, kiket azután s általában az üdvözlőket fejbillentéssel köszönté. — Arczán egy neme a nyugodt vidám szivességnek a nézőkbe is vigaszt öntő magasabb szelidségnek, ártatlanságnak öntudatos meggyőződését tükrözé vissza.

Az itélet felolvasása után letérdelt, s levén ezüsttel himzett kék szoba fővegét, mennyire csak bágyadtsága engedheté hangosan felkiálta: „Éljen a haza! Alle! Jäger!

Alig hangzott el ajkán a szó, — a vadászok fegyvere dördült meg, — és egy golyótól homlokán, más kettőtől szíven találva, élettelenül rogyott össze.

Tetemei éjjel egy kórházba, — onnét nagy csendben a ferenczi szerzetesek templomának sírboltjába vitettek.

* * *

1849. október 5-én délelőtt mintegy fél tíz órakor Aradon egy magas termetű szürke katona köpenybe burkolt egyén sietve haladt az ottani minorita zárda felé, s bevezetvén magát a ház főnöke ftdő Rosztká Gábor szobájába, röviden tudatta, hogy a várparancsnok Howiger tábornok ő excja parancsára jelent meg, felszólítá a zárda főnökét, hogy a felségsértés miatt halálra ítélték mellé lelkésze-

ket küldjön, — kik az elítélteket a vallás szertartásaiban részesítsék.

A zárda főnököt remegés fogta el, sápadt lón, s rosz németességgel kérdé.

— Hányan vannak elítélve?

— Tizenhárom. — A vérbíró ítélete ma érkezett vissza megerősítve Haynau tábornagyától, s 9 órakor mindegyiknek felolvastott. — Az elítéltek közül azonban hárman nem katolikusok, s így önöknek tíz lelkészt kellene küldeni.

— A legjobb akarat mellett sem mehetnek anynyian — válaszolt a zárda főnök, — három beteg, egy párnak itthon kell mindig rendelkezésre lenni, — a mit azonban csak tehetünk, meg fogunk tenni.

A hadbíró katonásan köszönvén, még egyszer ismétlé, hogy ma délután az illető atyák jelenjenek meg a várban.

A hadbíró távoztával lélekszakadva rohant társaihoz a zárda főnök, s a legnagyobb megindulással tudatta a hadbíró felszólítását.

A szilárd hazafiúi érzületükről ismeretes minorita atyák egyhangulag felajánlák magukat a gyászos szolgálatra, hosszabb tanácskozás után azonban Winkler Brunó, Sujánszky Eustach, Pléva Balázs, és Bardócz Sándor bizattak meg azonnal ebéd után a várba indulni.

Az elítéltek közül gróf Leiningen ágostai, Desewffy Aristid helyvét, Damjanich pedig görög keleti vallású volt, ugyanazon hadbíró, ki a minoritáknál volt, Baló Béni helyvét, s Szombati Balázs görög keleti lelkészt is fölkereste, és a várba rendelte.

K. E.

(Folyt. köv.)

Müller Ottó, karnagy. Oláh Sándor, sugó. Rácz Gyula, segédénekes, kardalnok. Somló Sándor, hős, szerelmes. Sebes Vilmos, kardalnok. Bérlet: 16 előadásra a 7., 8., 9., 10. és 11. számú páholy 38 frt; a többi páholy 32 frt; támlásszék 8 frt; zárt-szék 7 frt. Bérleti lehet t. Kis Jenő ügyvéd, egy-letű alelnök urnál, megyeház-uteza, 26. sz. alatti házban, f. 1879. évi szeptember 20-tól naponkint reggeli 9 órától déli 12 óráig és délután 3 órától 5-ig. A bérletnél csak az előbb jelentkezők igényei vétetnek figyelembe. Szinlapokra bérletetni a szinbázi irodában az egész téli időnyre 1 frtért.

— **Statistikai kimutatás.** A győri m. k. pósta-hivatalnál 1879. évi szeptember hó 1-től ugyanazon hó 18-ig kézbesítés végett érkezett küldemények; magyar póstaterületről: pénzes levél 194 db 80592 frttal, szállítmány 238 db 4008 frt értékkel 731 kilo súlylyal, hivatalos pénzes levél 35 db 57004 frt; osztrák póstaterületről: pénzes levél 149 db 133863 frttal, szállítmány 445 db 138027 frt értékkel 1307 kilo súlylyal; külföld-ről: pénzes levél 4 db 7317 frttal, szállítmány 28 db 120 kilo súlylyal; összesen 1093 db 420811 frt értékkel. — Levélpósta 1879. augusztus hó 11-től 21-ig; magyar póstaterületről: bérmentes levél 3533, bérmentesítlen levél 53, kereszt-kötés 319, levelező lap 719, árumustra 47, hivatalos levél 873, hírlap 4635 darab; osztrák pósta-területről: bérmentes levél 3488, bérmentesítlen levél 33, kereszt-kötés 598, levelező lap 1088, árumustra 60, hivatalos lap 66, hírlap 3741 darab; külföldről: bérmentes levél 209, levelező lap 174, kereszt-kötés 177, árumustra 27, hírlap 12 darab; összesen 19852 darab.

— **A győri iparos ifjak segély- és önképzőegye-lete** f. évi szept. 13-kán, a „szőlőkert“ helyiségé-
ben, saját „beteg alapja“ javára, dalestélylyel egy-
bekötött táncvizigalmat rendezett, mely alkalommal
a belépti jegyekből bejött összesen 43 frt 20 kr.,
felül fizetésekből 12 frt 30 k., táncjelvényekből
16 frt, összesen 71 frt 50 kr. Nyugtákkal igazolt
kiadás 63 frt 12 kr. Pénztármaradék: 8 frt 38 kr.
Felül fizettek a következő urak és hölgyek: Proszjt
János 20 kr., Berger József 30 kr., Hauzer György
70 kr., Simon Ferencz 10 kr., Kovács Pál 70 kr.,
Jordán Antal 40 kr., Czéh Sándor 20 kr., Örökös
Mari 20 kr., Páár Zsófi 20 kr., Örökös Pál 40 kr.,
ifj. Benes N. 40 kr., Schöpf Sándor 40 kr., Negro
Béla 70 kr., Leitner István 30 kr., N. N. 20 kr.,
Hamburger Gyula 20 kr., Kaszás Lajos 20 kr.,
Csányi Károly 40 kr., N. N. 70 kr., Gaál János
30 kr., Kuapp N. 70 kr., özv. Habicsné 40 kr.,
Tillés Vilmos 20 kr., Killin Tera 1 frt, ifj. Vesz-
lovski 20 kr., Dorner Antal 70 kr., Hajdu János
1 frt, Völffel Gusztáv 20 kr., Reinelt Antal 40 kr.
A tisztelt felülfizető uraknak és hölgyeknek, nem
különben a nagy érdemű közönségnek nagylelkű
pártfogásáért ezennel szívélyés köszönetet mondok.
Győrött, 1879. szept. 19-én.

Pereszlényi János,
elnök.

— **A magyar kávéra** vonatkozó hírt a gyöngyösi
„Közügy“ című lap, mely után azt mi is közöl-
tük, oda módosítja, hogy az tulajdonkép nem kávé,
hanem egy faja a babnak, melyet Gyöngyös tájé-
kán kávé helyett, már több év óta használnak. Leh-
ner Ferencz helybeli köztisztelő kereskedő ur szí-
vességéből, ki e magyar kávéból Gyöngyösről mu-
tatványt hozott, mi is megizleltük e magyar ter-
ményt s úgy találtuk, hogy az legtermészetesebb
pótléka a valódi kávénak s annak tulajdonait leg-
inkább megközelíti, zamata ugyan kevesebb mint
a kávéé, de ize kellemes s táp ereje valószínűleg
nagyobb mint amaz izgató hatás nélkül, minél fogva
azt ideges betegeknek, lábadozóknak s gyermekek-
nek már ezen kísérletünk után is ajánlhatjuk.
Egyébiránt b. Kemény Gábor ipar s földművelési
minister ur, ki ezen kávéét szintén megizlelte s jó-
nak találta, megígérte, hogy azt vegyileg megfogja
vizsgálatni, minek eredménye közzé fogvár tétetni,
ebből a közönség bővebb meggyőződést szerezhet e
hazai kávé pótlék előnyeiről.

— **Városunkban több toronyóra** van; de azért
sohasem tudhatjuk, hányat ütött: az órák úgy jár-
nak, amint ez nekik és talán a harangozóknak tet-
szik. Ez oknál fogva igen gyakran megtörténik,

hogy közönségünk lekésik a vonatról. Nem lehetne
e toronyórákat a vasuti idő szerint szabályozni. Ez
nem nagy fáradsággal járna és az utazni kívánó
közönségnek jó szolgálatot tehetnének az által.

— **Az új nemzedék** napról napra gyengébb, si-
lányabb lesz ugy anyagi, mint szellemi tekintetben,
e panasz mai napság nem ujság; de nem is csoda.
A 60 év körül járó öreg urak a rhetoricában még
nem mertek pipázni, manap már egy apró-cseprő
sintaxista a gymnasium falánál gyujt szívarkára, a
kis inasgyerek „Trinkgeld“ fejében kapott utolsó
filléréért is szivart vesz s úgy megyen végig az
utezán derüre-borura eregetvén a bodor füstöt. If-
juságunk nem ismer rendet, fegyelmet, tekintélyt,
ez a korszellem fogyatkozásainak bünlajstromára
illik.

Különfélék.

— **Bécsi lapok** által terjesztett hír szerint gr.
Andrássy Gyula csakugyan felmentetik a külügyi
miniszterium vezetésétől s helyette b. Haymerle fog
kinevezeteni közös külügyminiszterré. Gr. Andrássy
azonban birodalmi kancellárrá fog kinevezeteni, —
ad normam: Bismarck — s mint ilyen föltötte ál-
lana a közös miniszteriumnak s a közös ministe-
rekből s a birodalom két miniszteriumának elnöké-
ből alakítandó tanácsnak lenne elnökévé.

— **Cetewayo** zulu királyt angol lapok tudósítása
szerint végre elfogták. A vad király szövetségesei-
től elhagyatva már régóta egyedül bolyongott, míg
az angolok, árusítás által megtudták rejtőzködési he-
lyét s őt e hó elején körül kerítve elcsípték.

— **Bismarck herceget** tegnapi várták Bécsbe.

— **Tűzvészek.** Zalamegyében f. hó 10-én 5 he-
lyen volt tűz. Ezek közt Szt.-Péteren leégett 160
ház, Közvényesen pedig az egész község 3 ház
kivételével egészen a tűz martaléka lett.

— **Magyar- és Erdélyországban** volt a leg-
utóbbi népszámláláskor:

elmebeteg	11,844
hülye	16,614
igy összesen	28,458 lélek.

Ez igen szomorú jelenség. És mik okozák e sze-
rencsétlenek számának szaporodását? Többnyire:
szülői gondatlanság, okatlan bánásmód, rozslakás,
rozsl táplálék, tisztaságihiány és főképen az altató-
szerrel és pálinkával üzött hitvány szokás. A gyenge
elméjüknek; de általában az elmebetegségeknek
nem kis része irandó a kuruzslás, a babonáság ro-
vására. A kerti mák, pipacsmák főzetét itatni a
síró csecsemővel egész vidékeken elterjedt szokás.
A csecsemő hordozása, hurezolása, ringatása vagy
lóbálása is befolyással van a testi és szellemi fej-
lődés akadályozására. Drága szülők, de sok szeren-
csétlenségnek szülőanyja a tudatlanság!

— **Haymerle báró,** ki a külügyminiszteri ál-
lásra van kizemelve, csak közönséges polgári csa-
lád gyermeke. Innen küzdötte fel magát azon
poleczra, melyen most áll.

— **Rumburgban az erdőkerülő** egy fatolvajra
lőtt és esetleg oly jól céllozott, hogy a szegény
tolvaj szörnnyet halt. Ezt emberünk oly annyira szí-
vére vette, hogy emiatt bujában agyba lőtte ma-
gát. Ez csakugyan drága fa volt.

— **Orr kiállítás.** Mult hétfőn Bécs mellett
Neulerchenfelden a „Perecz“-hez címzett vendég-
lőben az emberiném legkitünőbb tulajdonságának,
az orrnak legkitünőbb példányaiból kiállítás és ver-
seny rendeztetett. Plakátok hívták fel a bármi te-
kintetben jelentékeny orrok birtokosait a ver-
senyben való megjelenésre, minek folytán csakugyan
nem csekélyendő száma a legnagyobb részben csudá-
sabban alkotott orroknak vett részt a versenyben.
Az első díjat (1 arany) Reicher fiaker nyerte 3
hüvelyk méltóságú „fontos“ orráért, a másodikat
(3 ezüst frt) Halli fiaker „uborka“ orráért; a har-
madikat (2 ezüst frt) Erwa kertész, a legfényesebb
„rézorrért.“ A kitüntetettek tiszteletére rendezett
bankett fejezte be a nevezetes versenyt.

— **Lélekjelenlét.** Kölnben e napokban valamely
ház ajtajánál csöngettek. Legott ott termett egy
alig 13 éves leányka, ki az ajtót kinyitá. Az ide-
gen, ki belépett, alamizsnát kérve, meg sem állapo-
dott, míg az udvarra nem ért. A leányka azon
megjegyzésére, mitsem adhat neki, mitán nincs

ittthon senki, a jövevény e szavakra fakadt: „Ha
rögtön meg nem mondom, hol van a pénz, oda vagy!“
Gyors elhatározással rámutat a leányka egy szobára,
melynek ajtaját benyitá, mondván, hogy ebben van
a pénz. E pillanatban azonban egy kutya ugrott ki
az ajton és úgy össze-vissza harapta az ember ru-
háját, hogy jajveszékelve felsikított és gyorsan,
a mint csak bírt, kerekét oldott.

— **A megigézett.** A „Budapest“ következőket
közli: Székesfehérvárról egy fiatal hölgy Aradra jött
látogatóba egyik rokonához P. E.-hez és rokonával
Aradon a leglátogatottabb helyeken megfordult. Egy
fiatal ember „Gizela“ — ez neve a leány —
szikrázó szemei által megigézett, ez időtől kezdve
fiatal emberünk ment, futott Gizela után, de a sze-
rencsétlen ifju soha sem részesülhetett azon szeren-
csében, hogy szíve hölgyével beszélhetett volna. Szt.-
István napra a nő Budapestre távozott; a fiatal
ember más nap megtudta és utána sietett. Kereste
mindenhol, de fáradozása nem vezetett eredményhez.
Mi let a vége? az, hogy Aradra visszaérkezett,
buskomorságba esett, és egy este a Marosba ugrott.
Szerencséjére kifogták; — de most is akár mit
szólnak hozzá, mindig ezt a választ adja: „Csak még
egyszer láthatnám!“

— **Párisban most a madárkák bőre** kezd ka-
lapdisz gyanánt divattá válni; szegény tollas bará-
tainknak még csak e hóberttal határos szeszély
kellett.

Győri gőzfürdő apáca-uteza 28. szám alatt.
Gőzfürdő nyitva reggel 6 órától déli 1 óráig.
Kádfürdő „ „ 6 „ egész estig.

Közgazdaság.

A bécsi értéktőzsde 1879. szeptember 19-én.

Magy. vasuti kölesön	111.75
„ sorsjegy „	102.—
„ aranyjár. kötv.	94.65
„ földteherm. „	88.20
Erdélyi „	86.—
Szülődézmavált. „	89.—
Osztrák államadósság papírban	67.55
„ „ ezüstben	68.70
„ „ kisorsolással 1860. á 500 ft	126.50
„ „ „ 1860. „ 100 ft	128.75
„ „ „ 1864. „ 100 ft	157.—
„ „ „ 1864. „ 50 ft	156.50
Cs. kir. arany	5.60
8 frtos „	9.35
100 márka	57.75

Meteorológiai jegyzetek.

Hó — nap	Hőmérvő			Légsúlymértő			Időjárás
	Reaumur	6. 6.	12. 6.	6. 6.	12. 6.	9. 6.	
szeptemb. 17	+14	+23	+21	757	757	756	Derült
„ 18	+16	+20	+19	757	757	757	Esős
„ 19	+16	+22	+20	758	758	756	Borus

Gőzhajó-járás:

Győrből indul Budapest felé délelőtt 11 órakor.
„ „ Bécs felé este 7 „

Vasuti menetrend.

Indulás	óra	perc	Érkezés	óra	perc
Győrből Bécsbe reggel	5	17	Győrből Bécsbe reggel	8	58
„ „ délután	4	26	„ „ este	7	53
„ Ujszőnyre dél el.	11	20	„ Ujszőnyre délután	12	54
„ „ este	10	16	„ „ éjjel	11	19
„ Kis-Czellre d. e.	11	—	„ Kis-Czellben d. u.	1	08
„ „ d. u.	5	44	„ „ este	8	50
„ Sopronba reggel	5	45	„ Sopronba délelőtt	9	40
„ „ délután	4	53	„ „ este	8	56

Megérkezések Győrött:
Bécsből d. e. 10.50, este 9.56. Sopronból d. e. 9.45, este 9.19.
Szönyből regg. 4.57, d. u. 3.56. Kis-Czellből r. 8.30, d. u. 4.10.

Felelős szerkesztő: **Dr. Karika Antal.**

HIRDETÉSEK.

Mayr Gyula
órászületében
egy tanonc
felvétetik.